

Grupo Parlamentario de Izquierda Confederal

A LA MESA DEL SENAT

EL GRUP PARLAMENTARI ESQUERRA CONFEDERAL (ADELANTE ANDALUCIA, MÉS PER MALLORCA, MÁS MADRID, COMPROMÍS, GEROA BAI I CATALUNYA EN COMÚ PODEM), a instàncies del senador Carles Mulet (Compromís), Sara Vilà (En Comú Podem) i Vicenç Vidal (Més per Mallorca) a l'empara del que s'estableix en el Reglament del Senat, presenta per al seu debat en la Comissió que corresponga la següent **moció per aconseguir la reciprocitat dels mitjans de comunicació catalans, balears i valencians**

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Les Illes Balears, Catalunya, el País Valencià i d'altres territoris comparteixen llengua comuna, tot i que en aquestes autonomies rep sovint denominacions diferents, amb la que s'han comunicat històricament al llarg dels segles.

La llei espanyola de l'audiovisual estableix que dues comunitats limítrofes poden acordar bilateralment la reciprocitat de les emissions de televisió per raons lingüístiques i culturals.

Al 2007 des de l'administració valenciana es van multar i precintar els repetidors que l'entitat Acció Cultural tenia pel territori per tal de dur la senyal de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals al llarg del País Valencià. Des del 2011 el País Valencià només pot veure els mitjans públics catalans a alguns punts del nord de Castelló.

Les tres autonomies van signar acords de reciprocitat al 2013 però en comptes d'acceptar l'ofertament dels repetidors, l'administració valenciana va apostar per demanar més espai radioelèctric al Govern espanyol. Voltor SA a les Illes va responsabilitzar-se de dur la senyal de TV3 a tota l'illa de Mallorca mitjançant subscripcions populars, un procés que va venir recolzat per Obra Cultural Balear. Als 90 van arribar també Catalunya Ràdio, Catalunya Música i Catalunya Informació, que venien a omplir el buit informatiu en aquesta llengua. Des de 2004 la presència dels mitjans de la CCMA a Balears van ser un autèntic calvari.

Jaume Matas i Pasqual Maragall pactaren eliminar el senyal de TV3 i Canal 33 a Voltor i deixar-lo en mans d'IB3. A canvi de cedir en aquesta qüestió, Matas es comprometia a legalitzar la recepció de TV3 a les Balears a través de TDT i a participar en un canal de televisió conjunt (el canal Euroregió). Matas no va complir cap dels dos compromisos. A partir d'aquest moment, varen començar les retallades de les retransmissions esportives. Al 2007 el Govern de les Illes Balears sol·licitava (i li era concedit) un nou múltiplex per fer arribar el senyal de les emissores catalanes i valencianes a les Balears. Al 2013 l'aleshores president valencià Alberto Fabra i el seu homòleg Artur Mas, van signar un acord de reciprocitat de mitjans. El document fixava *"la difusió efectiva de les emissions dels canals de televisió de titularitat de la Generalitat de Catalunya (TV3, 3/24, Super 3, 33, Esport3, TV3HD, TV3CAT) al territori del País Valencià, així com els canals de la Generalitat valenciana (Canal Nou, Canal Nou HD, Canal Nou Dos, Canal*

Grupo Parlamentario de Izquierda Confederal

Nou 24, Canal Nou Internacional) al territori de Catalunya". El tancament de RTVV pocs mesos després, però, va impedir la reciprocitat. Ara bé, amb el naixement d'À Punt l'acord ha recuperat la seua vigència tot i que no ha estat efectiva.

Al 2014 l'OCB presentava una proposta per garantir la recepció plena a les Illes Balears dels canals de televisió en català davant la reducció del nombre de múltiplex en mans de les comunitats autònomes.

A l'any 2016, La Plataforma per la Llengua va engegar una campanya on més de 50.000 persones van signar a favor de la reciprocitat dels mitjans audiovisuals.

A les Illes Balears el senyal de TV3, Canal 33 i 324 va desaparèixer i va ser substituït pel canal internacional TV3CAT per complir la normativa de no emetre programes dels quals una altra cadena també en tingui els drets d'emissió al seu territori.

L'arribada d'À Punt -la nova televisió valenciana- al 2018, tampoc va suposar la reactivació de la reciprocitat de mitjans. Des del Consell s'adduïren raons d'índole tècnica alienes a l'administració autonòmica. Els repetidors d'ACPV son al·legals i han quedat obsolets amb el pas dels anys. Cal, pel que sembla, un nou múltiplex o canvis per fer recuperar les històriques emissions als territoris amb llengües comunes dels territoris contigus, amb qui tantes relacions econòmiques i culturals hi ha esteses.

El desembre del 2012 el Tribunal Suprem va dictar una sentència que avalava que l'emissió de TV3 al País Valencià era una activitat lícita, però que requeria una reforma del marc jurídic vigent per a tenir cobertura normativa (tal com pretenia la Iniciativa Legislativa Popular "Televisió sense fronteres").

El Consell de la Generalitat Valenciana va sol·licitar l'any 2016 al govern espanyol que dotara el País Valencià d'un altre múltiplex, petició que mai no es va atendre mentre Mariano Rajoy va estar a la Moncloa. La negativa des de Madrid s'ha mantingut durant el govern de Pedro Sánchez.

Tanmateix, la intervenció de la ministra Nadia Calviño al Senat la legislatura passada dóna a entendre que Moncloa manté la mateixa postura. Aquesta restricció injustificada en la recepció dels mitjans de comunicació audiovisuals en valencià suposa l'incompliment de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries (CELRoM), malgrat que fou ratificada per Espanya, França i Itàlia, i de la Directiva 2010/13/CE, reguladora de la llibertat de circulació dels productes audiovisuals. D'acord amb aquest article, l'any 2012 se signà un acord entre l'Estat espanyol i el francès que, sobre el paper, havia de permetre que la Televisió de Catalunya emetés al sud de França, a través del canal 37. Actualment, tanmateix, les emissions només hi són parcials i no arriben a tot el territori. A més, tampoc no es permet la recepció d'altres canals de la mateixa CCMA o d'altres corporacions o territoris, com, per exemple, IB3 de les Illes Balears, que no pot emetre-hi cap senyal. La situació de la recepció recíproca als territoris administrativament espanyols i francesos de les emissores de ràdio en català/valencià tampoc no és millor. A banda, fins avui des de

Grupo Parlamentario de Izquierda Confederal

L'estat Espanyol no s'ha fet cap gestió per garantir les emissions de canals de ràdio i televisió en aquesta llengua a l'Alguer (Sardenya, Itàlia).

Els múltiples digitals de la TDT vénen regulats en el Reial Decret 391/2019, de 21 de juny, pel qual s'aprova el Pla Tècnic Nacional de la Televisió Digital Terrestre i es regulen determinats aspectes per a l'alliberament del segon dividend digital. S'hi recull l'existència d'un múltiple digital de cobertura autonòmica, MAUT, en cadascuna de les comunitats autònomes, així com que cada múltiple digital, qualsevol que siga el seu àmbit de cobertura, té capacitat per integrar quatre canals de televisió en alta definició.

Que territoris amb la mateixa llengua (on s'estima hi viuen 10 milions de persones que la parlen) no puguem compartir televisió no té cap sentit i contravé la Carta Europea de Llengües Minoritàries.

L'espectre radioelèctric és un recurs finit i escàs. El Govern central es troba en un procés de desenvolupament del Segon Dividend Digital pel qual es va a alliberar la banda de 700 megahertz (MHz) de l'espectre radioelèctric per desplegar-hi les futures xarxes de telecomunicacions 5G. L'espectre destinat inicialment a la TDT a UHF ja va patir una reducció amb el primer Dividend Digital i l'alliberament de la banda de 800 MHz per destinar-la a serveis de 4G. Actualment, es treballa per complir amb la Decisió d'Execució (UE) 2016/687, de 28 d'abril de 2016, relativa a l'harmonització de la banda de freqüències de 694-790 MHz i per la qual la banda de 700 MHz ha de estar plenament disponible abans del 30 de juny de 2020. S'estima que de la subhasta de l'espectre per al 5G, l'Estat podria ingressar més de 1.500 milions d'euros i, amb l'alliberament de la banda de 700 MHz, queda menys espai per fer realitat uns acords de reciprocitat signats entre els governs autonòmics interessats mitjançant una adequada planificació radioelèctrica.

L'única opció que queda ara, si el govern de Pedro Sánchez no canvia de postura, és la utilització de la multiplexació estadística en el múltiple MAUT per augmentar el nombre de canals, opció prevista en el Reial Decret 391/2019, de 21 de juny. Es tractaria, a la fi, d'utilitzar la mateixa tecnologia que a les Illes ha permès recuperar una TV3 amb limitacions de continguts, si bé això significaria renunciar a veure la resta de canals de la CCMA. El seu cost és d'uns 50.000 euros.

Pel que fa a les emissores de ràdio, la proposta passaria per permetre que les respectives emissores de ràdio autonòmiques de titularitat pública pogueren emetre en la resta de l'àmbit, pel que caldria que el Govern central donara una solució tècnica i legal als tres governs autonòmics sobre aquesta qüestió.

Així mateix haurien de poder-se veure i escoltar-se amb normalitat els mitjans autonòmics aragonesos a les autonomies confrontants. El Govern central ha d'oferir solucions tècniques a la ciutadania per tal de garantir-los els seus drets.

Per tots aquests motius es presenta la següent

Grupo Parlamentario de Izquierda Confederal

MOCIÓ

El Senat insta el Govern d'Espanya a:

1. Sol·licitar al Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital l'atribució de les freqüències corresponents (calendari, pressupost, desenvolupament i promoció) per aquestes autonomies, per assolir la plena reciprocitat dels mitjans públics (TV i ràdio) del domini lingüístic esmentat (Catalunya, Illes Balears, País Valencià i altres territoris).
2. Donar suport a les demandes d'un espai de comunicació audiovisual comú per aquests territoris amb llengua pròpia i reconegudes oficialment i per la reciprocitat plena dels mitjans de comunicació públics en la llengua comuna de balears, valencians i catalans.
3. Adoptar, en compliment de la llei, mesures especials en favor de les llengües regionals o minoritàries de l'Estat, destinades a promoure una igualtat de drets entre els parlants d'aquestes llengües i la resta de la població o encaminades a tenir en compte les seues situacions particulars.
4. Instar formalment els estats francès i italià a complir i fer complir íntegrament i efectiva també als seus territoris de llengua catalana la Directiva 2010/13/CE, que en l'article 3.1 estableix que "*els Estats membres garantiran la llibertat de recepció i no obstaculitzaran les retransmissions en el seu territori dels serveis de comunicació audiovisual procedents d'altres Estats membres*" i establir els mecanismes necessaris de col·laboració i cooperació tècnica i política entre els tres estats a tal efecte.
5. Dur a terme durant l'any en curs la reforma del marc jurídic vigent per a tenir la cobertura normativa necessària per garantir la reciprocitat total dels mitjans de radiotelevisió entre els territoris de llengua comuna de l'Estat espanyol, d'acord amb la sentència del Tribunal Suprem de 2012 (STS 7823/2012) i la Carta Europea de les llengües regionals o minoritàries (CELROM).

Palau del Senat, 5 de març de 2020